

FAUNA ÚTIL A L'OLIVERA

Bàrbara Celada*

L'olivera és, encara avui, un dels cultius més equilibrats i menys sotmès a tractaments fitosanitaris.

És essencial que les actituds a prendre a partir d'ara en les actuals i recents plantacions intensives continuïn respectant aquest equilibri adquirit al llarg del temps pel cultiu més tradicional de la cultura mediterrània.

Per aquesta raó, la composició de la biocenosi de l'olivera també és estable i és el mateix conjunt de fitòfags actuals el que s'hi manté des de fa centenars d'anys. Per altra banda, són pocs els fitòfags realment nocius que s'hi troben.

I tot això és principalment a causa del bon control natural que realitzen les poblacions d'auxiliars.

En aquest resum, presentem un inventari no exhaustiu dels treballs iniciats pel SPV de Tarragona darrerament en la fauna útil de l'olivera; treballs basats en seguiments realitzats en zones ecològiques o bé allí on els fitòfags po-

den controlar-se de forma natural o integrar-se en programes de lluita integrada de fàcil aplicació amb un consum global de fitosanitaris controlat i reduït, i amb un bon control per part de la fauna auxiliar autòctona.

Els auxiliars anomenats aquí no són tots els que hi ha en les poblacions naturals de les diferents zones olivareres de Catalunya però sí que apareixen els que hem trobat durant els seguiments i controls realitzats al llarg del treball a les diverses comarques de Tarragona.

Per altra banda, cal dir que tots els fitòfags són parasitats i depredats per espècies autòctones i que, si bé no se n'ha fet un seguiment concret, sí que se n'han trobat restes que en revelen la presència. Aquest és el cas de l'aranyó, *Liothrips oleae* Costa, del cotonet, *Euphyllura olivina* Costa, del punxó, *Prays oleae* Bern; o de la caparreta violeta, *Parlatoria oleae* Colvée; per citar alguns dels molts exemples existents que no assoleixen els llindars de dany si no és a causa dels desequilibris provocats per tractaments fitosanitaris excessius i responsables de l'eliminació d'aquesta variada i eficaç entomofauna autòctona.

* Secció de Protecció dels Vegetals (SPV) de Tarragona.

El seguiment s'ha realitzat mitjançant plaquetes cromàtiques encolades i aïllant en volucionaris d'insectari els insectes trobats en els mostres del fitòfag estudiat.

**1. *Saissetia oleae* Bern.
(Homoptera, Coccidae). Caparreta
de l'olivera**

• ***Parasitoides***

— *Metaphycus lounsburyi* Howard (Hymenoptera, Encyrtidae)

— *Metaphycus helvolus* Compere, *M. flavus* Howard (Hymenoptera, Encyrtidae)

— *Coccifagus lycimnia* Walk (Hymenoptera, Aphelinidae)

• ***Depredadors***

— *Scutellista cyanea* Motsh. (Hymenoptera, Pteromalidae)

— *Chilocorus bipustulatus* L. (Coleoptera, Coccinellidae)

— *Exochomus quadripustulatus* L. (Coleoptera, Coccinellidae)

— *Lindorus* (= *Rhizobius lophantae*) Blaisd. (Coleoptera, Coccinellidae)

— *Chrysoperla carnea* Stephens (Neuroptera, Chrysopidae)

**2. *Bactrocera oleae* Rossi (Diptera,
Trypetidae). La mosca de l'oliva**

• ***Parasitoides***

— *Eulophus longulus* (= *Pnigalio mediterraneus*) (Zett.) Thoms. (Hymenoptera, Eulophidae)

— *Eupelmus urozonus* Dalm. (Hymenoptera, Eupelmidae)

— *Opius concolor* Szepl (Hymenoptera, Braconidae)

**3. *Margaronia unionalis* Hübn.
(Lepidoptera, Pyralidae). Eruga del
gessamí**

• ***Parasitoides***

— *Apanteles taragonae* (Hymenoptera, Braconidae).

BIBLIOGRAFIA

ANDRÉS CANTERO, F. DE (1991). «Enfermedades y Plagas del olivo». Riquelme i Varga. Ed. Jaén.

ARAMBOURG, Y. (1986). «*Traité d'Entomologie oléicole*». Ed. COI.

SILVESTRI, F. (1907). «Sugli Imenotteri parassiti ectofagi della mosca delle olive fino ad ora osservati nell'Italia meridionale». *Bollettino del Laboratorio di zoologia generale e agraria della R. Scuola Superiore d'Agricoltura di l'ortia*. Vol II.